

Мариана Тинчева-Еклесия
Да направим ангел на мира

А Утешителят, Дух Светий, Когото Отец ще прати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви говорил. Мир ви оставям;

Моя мир ви давам; Аз ви давам не тъй, както светът ви дава. Да се не смущава сърцето ви, нито да се плаши.

(Йоан. 14:26–27)

DOM, многовековната катедрала на гр. Кьолн, е толкова висока, че когато човека в подножието вдигне глава към острите ѝ върхове в небето, изпитва страх – като че е погледнал в отвъдното, което не може да се обземе с очи. А онова, което не се вижда с очи, не се побира в разума ни, то не може да отговори на много въпроси. За първи път застанали пред храма на Кьолн, гостите на града се питат: как със строителните средства на Средновековието са постигнати обемът, височината, класическата изящност на архитектурата? А като влезе в необятните дълбини на храма, човека се чувства и малък, и извисен от сводовете на капелите, музиката на стария орган, гласа на миналото... Кьолнската катедрала е основана върху мощите на светци и крале през 1248 г. Сякаш смутени от огромните мащаби на своето начинание, хората прекъсвали строителството за години; после продължавали към висините по-бързо, по-смело, окрилени от съзнанието, че изграждат Дом (DOM) за прослава на Твореца. Сам Бог ги вдъхновявал с постоянно откровение, че Кьолнската катедрала ще надживее превратностите на събитията, за да съществува в бъдещите столетия. В албума на храма един черно-бял фотос от 1945 г. приковава вниманието: част от катедралата не е пощадена от бомбардировките на англо-американците през Втората световна война; полуразрушен, безлюден е бил символът на града...

Днес населението на Кьолн надхвърля милион. С толерантни чувства тук съжителстват хора от 180 националности, приели Германия за своя втора родина. Навярно затова от 6 до 10 юни 2007 г. Кьолн беше домакин на Трийсет и първите празници на Евангелската църква. Мотото, под което премина традиционният фестивал на протестантите, бяха думите, отнасящи се до словото Божие: „Живо, силно, остро.“ Върху раменете на участниците се виждаше оранжево шалче, в края на което се четеше въпрос: „Какво направи за хората?“

В Международния панаирен център, където бяха основните изяви, най-много бяха гостите от Африка, Филипините, Индонезия. Върху голяма карта на света бе изписан въпросът: „От къде идвате?“ На 6 юни около обед тук бяха поставени деветдесет и пет знака на гости, стекли се от всички континенти. Ден по-късно „автографите“ върху картата бяха вече от 138 страни, а дневният бюлетин за празниците, издаван на немски и английски език, съобщи, че присъстват 5009 гости от цял свят.

Фестивалът, който имаше мероприятия и в близките градове, включваше три хиляди изяви – богослужения, изложби, концерти, дискусии. По поляните на брега на р. Рейн още на 6 юни вечерта към гостите от чужбина се присъединиха към 400 000 души от цяла Германия и

много туристи. Всички заедно се молеха и пееха възхвални химни към Всеподателя Бог.

Както писа информационният бюлетин: „Целта на срещата не е само да събере хората за празненство. Тя е широка платформа за критични дебати по съвременните проблеми на обществото.“ Основни акценти на разискванията пред отворени микрофони в четвърта зала на панаирните палати бяха темите за толерантното отношение между протестанти и католици; за религиозния плюрализъм, за диалога с исляма. Тук сестрите дякониси призоваваха с думи и брошури за отворени врати на Църквата по всяко време и за всички случаи...

С мъдрост и духовна прозорливост в началото на XXI век се налагаше стремежът на екуменическа основа: създаване на международно младежко движение от всички националности. Това движение би трябвало да продължи общуването между младите хора и след закриването на фестивала. С цел популяризиране на идеите и тяхното отразяване в обществото, камери на Националната немска телевизия навсякъде бяха „отворено око и ухо“ за разговорите в залите.

„Какво е свещено за вярващите? Защо сме различни в религиозните възгледи и позиции? Защо се делим, докога...?“ На тези въпроси се чуваха единни, ала различаващи се отговори, които са имали милиони вярващи преди нас. Ще ги задават вярващите и след години, тъй като различията са закономерни. Те са аналог на географските особености, степента на развитие и вековни традиции, в които живеят хората по земята.

В Кьолн всички съзнаваха, че Бог, Който знае всички земни езици, ни учи в смисъла на Неговата любов – единството и взаимното зачитане на вярващите в Него.

Преди да влезем в катедралата „Св. Мартен“, недалече от символа на Кьолн – DOM, прочетохме кратка история на храма, написана върху каменна плоча. Той е изграден на р.

Рейн преди векове и е разрушен до основи през 1945 година. Планът „Маршал“ за бързо възстановяване на Германия, разделена на две, включва обновяване на всички строителни фондове, включително и на църквите. Катедралата „Св. Мартен“ с кръгли кули е възстановена окончателно едва през 1983 година, когато в нея започнал нов молитвен живот. Първото, което разбрахме при влизането ни, беше, че богослужението не е на немски, а на португалски език. Отговора на въпроса ни защо е така, намерихме на информационното табло на стената: в неделните и празничните дни тук всеки час богослужението е на различен език, на който говорят вярващите от други националности, живеещи в Кьолн,

или на гости, присъстващи в храма. Същото правило за зачитане на езика и богослужебните особености на вярващи от различни краища на света важи и за други храмове в града с пъстър национален колорит. Тази законова толерантност към религиозните чувства доказва и уважение към личността. Възстановена Германия, днес с висок жизнен стандарт, със завидна икономическа и социална политика, вече мисли за глобален план „Маршал“, благотворно обновяващ и укрепващ света.

В един от салоните на огромната четвърта зала беше изправен стоящ ствол на дърво, край който спираха много посетители. На малка маса до ствола беше изобразен макет на скулптурна фигура „Ангел на мира“, в която трябваше да се превърне дървото. Право да участват в сътворяването на пластиката имаха всички желаещи: те получаваха чук и длето, дялаха върху крилата на Ангела и получаваха за спомен онази частица, която са направили със своя ръка. Има нещо трогателно да правиш Ангел на мира с участието на хиляди хора. Аз взех, запазах и донесох в България част от „крилото“, което ръкоделствах заедно с други вярващи...

Край стените на внушителната осемвековна катедрала DOM на Кьолн през времето на Трийсет и първите празници на Евангелската църква не секваха хоровите песнопения „Алелуя!“ Тук нямаше имена и звезди на естрадата, или по-точно всички изпълнители бяха звезди, защото бяха събрани най-добрите гласове от Южна Корея, Канада, САЩ, Нова Зеландия... В различни павилиони, пръснати по площада, се събираха средства и помощи за бедстващи страни или райони. Срещу три евро всеки можеше да си купи Ангелчето за помощ на децата в Африка. Пак толкова струваше и флагът в помощ на хора в инвалидни колички, сувенирът за незрящите, които четат Библията на брайлово писмо... В огромното училище по милосърдие за нуждаещи се по време на тържествата всеки имаше възможност да докаже на живо християнската си душа. Високите етични норми към страдащите по света бяха огледало на целта за взаимна помощ.

Сред милосърдните ангели на Исус Христос навярно имаше хиляди, но тук, сред множеството от домакини и гости, се открояваше жена, чието име е малко познато. Шейсет и четири годишна, съпруга и майка на четири деца, Мариане Гроспийч от Непал беше пристигнала в Германия, за да разкаже за малкия град на прокажени в своята страна. Лерга е медицинско название на проказата, която съществува и до днес. Нейната родина преди векове е била най-вече в Африка, както и в субтропични райони, благоприятстващи развитието на бактерията Лерга... В

лагера на Непал днес живеят около 1600 деца, жени, мъже, болни по наследство или носители на неизлечимата зараза, която ги обрича на изолация. Преди двайсетина години, подобно на Майка Тереза от Калкута, Мариане решила да посвети живота си на тези хора и да им докаже, че не са забравени от Бога. Постепенно жителите на лагера започнали да отглеждат в градини зеленчуци, от които да се прехранват; започнали да изработват на ръка накити, да произвеждат копринени тъкани, сувенири, които се продавали предимно в Непал, а по-късно и в развити страни по света. Тук започнали да пристигат мисионери от Европа, които открили медицински център за лечение на болните не само от проказа, а и на хора в инвалидни колички, незрящи, глухи, неми... Те разкривали курсове за ограмотяване на жените, майки на невръстни деца. За домакините на тържествата и за гостите, които познаваха стандартите на Германия, беше изненадващ разказът за подобен бит днес. Сумата, необходима за битови нужди и лечение на прокажен човек в лагера, е около 16 евро за месец!

„16 евро?“ – недоумяващо вдигаха рамене слушателите на откровението:

„Нужни са ни 25 000 евро месечно, а понякога не можем да набавим дори половината. Въпреки това не губим надежда!“ – сподели пред една международна група Мариане Гроспийч.

Рита Шмидт, като разглеждаше снимки от лагера на Непал, се просълзи:

„Вашата вяра в Бога би трябвало да е огромна!“ – опита се да си представи живота там. После даде 50 евро на Мариане и получи от нея талони за благотворителност. Други присъстващи също дадоха своята лепта... Някои казаха, че са готови да заминат като доброволци. Навярно за миг Бог разкри пред очите на всички един свят в нищета и страда-ние, където има и много деца.

Безплатно за всички участници се разпространяваше списанието „Един свят за всички“. То отразяваше върховната цел на християните по света – за глобална промяна на мисленето към хуманни дела. Промяната трябва да повлияе миротворно на лидерите, които разполагат с военна сила. Тази тема се предоставяше специално на вниманието на дискутиращите, тъй като по същото време (7 юни) в Берлин беше пристигнал на официална визита президентът Буш. Той искаше да изясни позициите на САЩ и съвременна Европа около изказването на Путин за ядрените ракети в близост с границата на Франция и Германия... Какъв беше отговорът на военния спор между световните военни сили? Вярващите

хора, събрани в Кьолн, докато слушаха новините от Берлин, повярваха в силата на общата молитва – Бог беше наложил победа на разума и мъдростта. Християните на Германия, пък и всички хуманно мислещи хора, не искат да преживеят разрухата на нова война, независимо от коя сила и с какви подбуди би започнала тя.

* * *

... Още с пристигането нашата българска група беше настанена в старинния град Брюл, на двайсетина километра от Кьолн. По шосе или по железопътна линия до там се стига за 15 минути. Почти срещу гарата на Брюл е замъкът от XVIII в. с градини в стил рококо. На десетина минути път към центъра има храм католическата църква, а недалече от него и протестантската.

Като архитектурен стил протестантските църкви най-често са с островърхи кули, а във вътрешността не се допускат стенописи, скулптури, изображения на Божия образ или други художествени произведения на християнското изкуство.

Допуска се само музика за възхвала на Бога, затова всяка църква има орган за изпълнения с духовно послание. Богослужебните текстове от Свещеното Писание на Стария и Новия Завет се четат на говорим, разбираем език и се съпътстват с размисли върху съвременния живот. Всички присъстващи миряни участват с песни и обща молитва на глас... Този вид живо участие на вярващи се е практикувал в Църквата от най-ранни векове и дава възможност на всеки християнин да почувства своя принос в молитвата.

На табло пред градината на неголямата протестантска църква в Брюл беше написана програмата за целия месец юни. Особено внимание се отделяше на осми (четвъртък), когато в цяла Германия не се работи, тъй като се чества празник шейсет дни след Възкресение Христово – Тяло Господне.

Тогава вярващите приемат причастие и след службата имат обща вечеря в двора на храма. Като видя нашите оранжеви шалчета – знак, че сме гости на Трийсет и първите празници в Кьолн, възрастна християнка от аристократичните къщи наоколо ни покани. На 8 юни, в 18 часа вече бяхме в храма и заехме места на пейките. Виждаха се и други гости участници в тържествата от далечни страни, които се отличаваха с оранжеви шалчета. След встъпителната музика поздрав към гостите на подиума застана обаятелна жена в ритуална черна дреха – облекло на хора с духовен сан в евангелската Църква.

Изненадата за нас, българските жени с традиционно православно изповедание, беше голяма. Знаех, че в Англиканската църква жените са отвоювали правото си да бъдат равностойни с мъжете и в тази област, но никога не бях виждала жена да говори от амвона. След песенното славословие „Глория“ тя прочете стихове от Евангелието на Матей. По-късно благослови хляба в подносите и виното в керамичните кани, след което покани желаещите да получат причастие да се съберат край Господнята трапеза. Жената полагаше в ръката на всеки вярващ хляб с думите: „Тяло Господне за теб!“ После подаваше глинена чаша с вино, от което всеки отпиваше глътка.

Лицето и думите ѝ бяха изпълнени със стремеж да достигне до сърцата на вярващите... Четирийсет и шест годишната Ренате Герхард, която от пет години оглавява църквата в Брюл, е първата жена свещеник (Pfarrerin) в многовековната църковна история на града. С доказана силна вяра, дух и богословие, тя е равна с мъжете пред амвона. За нея правото на богослужение отдавна не е забранена земя, както е в Православната и Католическата църква. Помолих я да ми разкаже нещо повече за себе си, а тя скромно и пестеливо сподели, че обича литературата и е изпълнена с идеи. Вниманието ѝ е насочено преди всичко към младите майки и християнското възпитание на техните деца, за които е уредена специална църковна зала с библиотека.

След празничното богослужение в протестантската църква на Брюл изпитах радост, че в една цивилизована страна обществото е превъзмогнало бариерата на предубеждението към жената. На нас ни остава радостта от съзнанието, че свещеният олтар е навсякъде, където човекът – мъж или жена – работи за полезното, за доброто за хората. Това ще рече, че той прави чрез дух и ръце един от Ангелите на малката Вселена, която диша и съставлява вечната, небесната Вселена...

2007 г.

КРАЙ

© 2009 Мариана Тинчева-Еклесия

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11470>]